

Etimológiai szótár

Magyar szavak és toldalékok eredete

Főszerkesztő: ZAICZ GÁBOR. Tinta Könyvkiadó, 2006. 998 l.

1. Ez az egykötetes etimológiai szótár nagy vállalkozás. Alapja a háromkötetes TESz. és az EWUng., ugyanakkor a régebbi etimológiai szótárakhoz képest számos új információt nyújt. Az egyik feltétlenül az, hogy nemcsak szavakat vesz fel, hanem toldalékok eredetét is megadja.

A ZAICZ GÁBOR főszerkesztő által írt Bevezető eligazítja az olvasót a szótár felépítésében, használatának legfontosabb kérdéseiben. Áttekinti és röviden bemutatja az eddigi etimológiai szótárakat BUDENZ JÓZSEF „Magyar–ugor összehasonlító szótár”-ától (1873–1881.) az UEW.-on (1986–1988.) át az EWUng.-ig (1993–1995.). A szótárakból gyűjtött információkat a szerzőgárda kiegészíti néhány újabban megjelent etimológiai témájú könyvvel, illetve könyvrészlettel, amelyeket a szótár készítésekor felhasználtak. Ezek a következők: BENKŐ LORÁND (in: BÁRCZI–BENKŐ–BERRÁR, A magyar nyelv története. Bp., 1967. 259–351), GERSTNER KÁROLY (in: KIEFER FERENC szerk., A magyar nyelv kézikönyve. Bp., 2003. 117–57) és ZSILINSZKY ÉVA (in: KISS JENŐ – PUSZTAI FERENC szerk., Magyar nyelvtörténet. Bp., 2003. több fejezete) munkái. Ezek sajnos kimaradtak a Bevezetőt követő Irodalomjegyzékből. Felhasználták még az ÚMTsz.-at és a szintén KISS GÁBOR által kiadott TÓTFALUSI ISTVÁN-féle „Idegenszó-tár”-at is (Bp., 2004.). Rokon vonások a „Magyar szókincstár”-ral is kimutathatók (Főszerk. KISS GÁBOR. Bp., 1999.), az Akadémiai nagyszótár azonban nem befolyásolta a szótár szerkesztését. (Persze minden szótárnak más a tartalma, funkciója, jellege.)

A szócikkek írói az ifjabb nyelvésznezmedék tagjai (a szavak szócikkeit TAMÁS ILDIKÓ, DOLOVAI DOROTTYA, TÁLAS ANIKÓ, SIPŐCZ KATALIN írta, a toldalékok szócikkeit pedig T. SOMOGYI MAGDA). Szakértő lektorok tekintették át a könyvet (HORVÁTH LÁSZLÓ a toldalékok szócikkeit, T. SOMOGYI MAGDA pedig a szavakéit).

A Bevezetőből ezután tájékozódhatunk „A hangjelölés” kérdéséről, a betű–hang megfelelésekről, például a mellékjellel ellátott betűk hangértékéről. A gyakrabban használt görög betűk hangértékét is megadja. – Ehhez kapcsolható az a kérdés, hogy a szerzőknek mi a célja a szótárral, milyen olvasóközönségnek szánják azt. A célcsoport az általános képzettségű nagyközönség, valamint a középiskolások (VII, XI.). Ebből kiindulva – helyesen – a rövidítéseket is mellőzik a szótárban (ilyen különösen az EWUng.-ban van sok), hiszen ezek nehezítik az értő olvasást. A bevezetőt kissé szükséztalánom találok. Szívesen olvastam volna bizonyos szótárszerkesztési elvekről, amelyek tartalmi-elméleti kérdéseket világítanak meg. Például: nemcsak azt, hogy hány szó van a szótárban, hanem azt is, hogy a szerzők szerint mi számít szónak, mi a címszó és a lexéma viszonya, milyen állásponton van a szerzőgárda a polisziémia és a hominímia kérdésében, hogyan viszonyul a szótár a szófaji problémákhoz. Ezek nélkül a szótár olvasójának magának kell ezeket az információkat a szócikkek összehasonlítása alapján kibogozni.

A szótár többszörös hasznából az egyik feltétlenül az, hogy a szótár végén külön listákon sorolják föl a különféle eredetű szavakat. Erre a kérdésre ZAICZ már a bevezetőben utal: például „mintegy 700 uráli, finnugor és ugor eredetű tőszó található” a szótárban (X.). Ha ezeket a jövevénelemekkel és a belső keletkezési szavakkal összevonjuk, 8670 szót kapunk. Ezek a címszavak. De az egyes szócikkeken belül sok származékot, képzett vagy ragszilárdulásos alakot is említ. A toldalékokról szóló címszavak száma 275, így a szótárban található összes „nyelvi elem” 20530. Ennyinek az eredetéről ad tehát tájékoztatást a szótár.

Megjegyzendő, hogy úgy beszél a szavak eredetéről, hogy a kérdés érdekes művelődéstörténeti vonatkozásairól is szól. Szólások, közmondások is bekerülnek a szócikkekbe. Ahol lehet, idegen nyelvi párhuzamokat is hoz, ami segít abban, hogy az olvasó tágabb, általánosabb térbe tudja helyezni a magyar nyelvi jelenségeket. A szócikk végén, szükség esetén, ahol lehet, áll valamilyen megjegyzés a szó elterjedtségével, társadalmi státusával, stílusértékével kapcsolatban. Jó lett volna a bevezetés egyes információihoz nyelvi példákat is adni. (Ha ugyan „az érdeklődő nagyközönség” egyáltalán olvas szótárbevezetőt.)

2. A szótár függelékében három fontos és újszerű fejezet található. Ezek közül az első „A szavak és toldalékok az első írásos előfordulásuk sorrendjében” (943–68). Ez kitűnő anyag például egy korszak szókincsének a jellemzéséhez, valamint a szókészlet által tükrözött társadalmi-művelődési háttér kutatásához. Ebben a felsorolásban a szavak forrását évszámmal jelzi, azon belül ábécérendben következnek egymás után a szavak. Itt nagyon kell figyelnie az olvasónak, mert a sok kettőspont között könnyen eltévedhet a szeme. Az évszámok egy része megtalálható a szótár elején: „A jelentősebb magyar nyelvemlékek a 16. század végéig” címmel (XVIII–XIX.). Itt becsúszott néhány gépelési hiba: A veszprémvölgyi apácák adománylevelének másolata nem 1009-ben, hanem 1109-ben keletkezett, a „Soproni virágének” nem többes számú (nem „virágénekek”). A következő kiadásban Baranyai Decsi János nevét is javítani kell (nem „Baronyi”). A kronologikus listán a legújabb időkből is vesz fel szavakat a szótár: 200 olyan, 1951-től használatos szót is, amelyek korábbi etimológiai szótárakban nem fordultak elő. Ezek jelentős része jövevényt. Önálló vizsgálatra különösen alkalmas szócsoport.

Az első írásos előfordulásokat megadó listák után a szavak eredet szerinti csoportosítása következik. Erre már a bevezetőben utal a főszerkesztő: „Az etimológiai ismeretek elmélyítését és a szótárban közöltek továbbgondolását segíti” a két mutató (XIII.).

A szótárt a „Szakkifejezések lexikona” zárja.

3. Sok szempontból lehetne áttekinteni, vizsgálni a szótárt, de erre csak hosszabb ideig tartó használat alapján kerülhetne sor. Mostani ismertetésem szükségképpen részleges, amennyiben csak bizonyos szempontokból forgattam át a szótárt. Szempontjaim ezúttal: a szócikkek felépítése, mit vesz fel címszóként a szótár, az eredet szerinti csoportok, valamint a szótár végi szakkifejezések magyarázata, illetve, hogy ez milyen összhangban van a szócikkeken belüli etimológiai fejtegetésekkel.

Az ősi eredetű szavak esetén megadja alapnyelvi megfelelőjüket, néhány rokon nyelvi megfelelőt, sokszor ezek jelentését, jelentéseit. A jövevényszókról megtudjuk, hogy melyik idegen nyelvből jöttek át, illetve azt, hogy vándorszó vagy nemzetközi-e a szó. – Elsősorban a mai köznyelv szavait veszi fel, ugyanakkor – helyeselhetően – a legfontosabb honfoglalás előtti iráni és ótörök jövevényszavakat is magyarázza, akkor is, ha ma nem köznyelvek. Az új szavak mellett egyes kihalt szavakat is címszóvá tesz a szótár, például *heon*, de ez esetleges. Régi nyelvi szavakkal a szócikkek végén, a származékok között is találkozunk.

A szócikkek szerkesztét, fogalmazásmódját a könnyen érthető, olvasmányos elbeszélő stílus jellemzi. A szócikkekben szereplő eredet-megjelöléseket és változás-magyarázatokat a szótár végén levő eredet szerinti csoportosítással, valamint az ezekre vonatkozó szakkifejezésekkel együtt célszerű szemlélni.

Általánosan jellemző a szótárra, hogy – a TESz.-szel és az EWUng.-gal, valamint az Akadémiai nagyszótárral ellentétben – a címszavak esetében nem, illetve nem egyenletesen érvényesíti a szófaji szempontot. Erről a kérdésről a bevezetőben sincs szó. Úgy látszik, hogy ahol az olvasó számára világosnak véli a szó szófaját, ott ezt nem jelöli (pl. *köles*, *fösvény*, *egymás*, *óta*). Mintha csak akkor jelölné a szófajt, ha jelentésképződést ír le (és ennek megértéséhez van szükség a szó szófájának megadására), valamint a szóhasadás és a homonimák esetén. Így nincs a szócikkfejlébe kettős, illetve többes szófajúságra való utalás sem. A szócikken belül például a *reggel*, *éjjel* esetében az áll, hogy megszilárdult ragos alakulat, „csupán később vált főnévvé” (utal tehát a szófajváltásra). Itt jegyzem meg, hogy a határozószói szófajmegjelölés helyett sokszor találkozunk a *határozó* kifejezéssel, ami nem a szófajok, hanem a mondatrészek rendszerébe tartozik: az *éjjel* például „Eredetileg önálló időhatározó volt, főnévi használata későbbi fejlemény”. (A *reggel*, *éjjel* melletti *nappal* viszont nem címszó, hanem csak a *nap* szócikken belül található meg mint megszilárdult ragos alakulat. Nyilván azért, mert az „átlagolvasónak” világos, transzparens a szó.) Tehát egyetlen *reggel*, *éjjel* címszó van a szótárban, ami feltehetőleg azt jelenti, hogy ezeket egy lexémának tekintik a szerzők, olyan lexémáknak amelyeknek két szófaji értékük is van. (A „Magyar szókincstár”-ban viszont ilyen esetekben két címszó található. ZALCZ ezzel kapcsolatos magyarázatát l. Előszó, VII. lap. Az etimológiai szótár szerkesztési elvei szempontjából is fontos az a megjegyzés, hogy „ezeket nem tekintjük önálló lexikai egységnek”.) Ugyanígy jár el más kettős szófajú szavakkal kapcsolatban is, például a *bolond* típusú főnévmellékeknél; a *rokon*-ból is csak egy címszó van: a határozószói és a főnévi jelentés egy helyen található meg. Egy címszó az *az* (névmás → határozott névelő) és az *egy* is (számnév → határozatlan névelő; azt, hogy e névelő előzménye a számnév mellett a határozatlan névmási *egy* is, nem említi, pedig erre szükség lenne például az *egymás* magyarázatakor). A *keresztül* is ezt a típust illusztrálja: „Kezdetben helyhatározószó [!] volt, ... Névvutóvá ... vált.” A *vagy*-ból is csak egy címszó, illetőleg szócikk van, ezen belül mondja el, jól, a jelentésváltozási és a szófajváltási eseményeket; utal az E/3. létingre, az ebből keletkezett kötőszóra, e kötőszó keletkezésének szintaktikai körülményeire, sőt még 1551-ből adatolható (TESz.) határozószói szerepére is.

Más hasonló esetekben viszont két címszóba vonja a különböző jelentéseket, szófajokat. A *hogy*-ból például már két címszó van: *hogy*¹ <kérdőszó> és *hogy*² <kötőszó>, pedig itt is az egyik szófajból (a kérdőszónak nevezett határozószóból) lett a kötőszó. Ugyanígy: *hát*¹, *hát*²; *hét*¹, *hét*². Az 'egy fajta [egyfajta] naptári időegység' jelentésű *hét*²-ről azt mondja, hogy „jelentésselkülönüléssel keletkezett a *hét*¹ számnév alapján. Két címszó a *haza* is: eredeti a *haza*² <határozószó>, ebből lett szófajváltással a *haza*¹ <főnév>”.

Az egy szócikk – több szócikk, egy lexéma – több lexéma problémája mögött a poliszmia és a homonímia kérdése áll. Erről a problémáról, illetve szótárbeli jelöléséről, megoldásairól is jó lett volna olvasni a bevezetőben, ahogy ITTÉZ NÓRA tette az Akadémiai nagyszótárban (ITTÉZ főszerk., *A magyar nyelv nagyszótára*. Bp., 2006. 26–36), csak a megcélzott olvasói réteg igényeinek megfelelően.) Sajnos a szakkifejezések lexikonában sincs sem *homonímia*, sem *azonos alakúság*, sem *poliszmia* címszó, illetve értelmezés. Ha egy többjelentésű szó jelentései annyira eltávolodnak egymástól, hogy a nyelvhasználó számára nem idézik föl egymást, akkor homonimákká hasadnak, a lexicográfus pedig ezeket külön címszóvá teszi. De akkor miért kezeli másként a szótár például a fenti *hogy¹*, *hogy²*; *hét¹*, *hét²* stb. szavakat, miközben a névmási és a névelői *az* egyetlen szócikkbe sorolódott? Az *egy* is egyetlen címszó, pedig nem valószínű, hogy a számnévi (és határozatlan névmási), valamint a határozatlan névelői jelentése a mai nyelvhasználók számára összekapcsolódik.

A fenti esetekben alaki egybeesést két olyan szó mutat, amelyek történetileg kapcsolatban vannak egymással. Hasonlóan kellene eljárni, és *az¹*, *az²* címszót felvenni. Ehhez képest más a *bujt¹* – *bujt²*, *csap¹* – *csap²* típusú alaki azonosság. Ezek ugyanis igazi homonimák, történeti kapcsolat nincs közöttük. Sok címszót lehetne még ebből a szempontból megvizsgálni.

Mi a helyzet az elmondottak alapján a *meg¹* – *meg²* – *még* címszavak jellegével, egymáshoz való viszonyával? A *meg¹* <igekötő>-ról megmondja, hogy egy eredeti 'vissza' jelentésű határozószóból keletkezett (röviden a változás jellegéről is beszél); a *meg²* 'de; azonkívül' szóról pedig azt mondja, hogy a fenti 'vissza' jelentésű *meg¹* helyhatározószóból vált 'megint, ismét' jelentésű időhatározóvá [!], majd kötőszóvá. Tehát a *megé* 'vissza' határozószó szófajlag kétfelé mozdult el: egyik irányban a *meg¹* igekötő, másikban a *meg²* kötőszó lett belőle. A *meg²* kötőszó keletkezési módjáról azt olvasuk, hogy „szófajváltás eredménye”. Igaz. De akkor a *meg¹* igekötőről is azt kellene mondanunk, hogy az is szófajváltás eredménye. Ezt a kérdéskört tovább bonyolítja a *még*, melynek keletkezéséről azt írja a szótár, hogy „szóhasadás eredménye”. Ez is igaz: a *még*-től különült el, *é* > *é* magánhangzónyúlással. Az az állítás azonban, hogy ez a *még* az 'ismét, vissza' jelentésű *meg²* határozószóból keletkezett, zavart okozhat, hiszen eddig csak *meg¹* határozószóról volt szó.

4. Az eddig példaként felhozott szavak között többféle eredetű is volt. Ezt az eredetet a szócikk elején, az első előfordulást jelölő évszám után mindig megmondja, hiszen elsősorban ettől lesz a szótár etimológiai. (Történeti adatok természetesen nincsenek benne, ez nem is feladata, csak az első előfordulás évszáma.) Az eredet kérdését a szótár végén levő mutató kitűnően összesíti. Ebben a szavakat eredet szerint csoportosítja úgy, hogy valamelyik kategóriába az összes címszót besorolja. Tehát csak a címszavakat; egy-egy szócikkben ugyanis több szót, mégpedig képzéssel keletkezett származékot, valamint ragszilárdulásos alakot sorol fel (pl. *gyenge* – *gyengeség*; *gyengéll*, *gyengít*, *gyengül*, *gyengélkedik*). Az *egyéb* címszó „megszilárdult ragos alakulatai”: *egyébként*, *egyebünnen*, *egyebütt*, *egyebüvé*. Az első előfordulást a származékszavak esetében is megadja.

Hosszú ideig tartó türelmes szótárolvasás eredményeképpen lehetne csak összevetni a szócikkben található etimológiai állásfoglalásokat az eredet szerinti csoportokba sorolt szavakkal. Az eredet szerinti nagy kategóriák (969–90): A) Ősi (alapnyelvi) szavak, elkülönítve az uráli, a finnugor és az ugor koriakat, valamint a „valószínűleg ősi szavakat”. B) Jövevényszavak: az átadó nyelvek szerinti tagolásban, nagyjából az átvételek sorrendjében. A különféle ősmagyar kori átvételeink közül kiemeli a másodlagos érintkezésből származó permi jövevényszavakat is. A jövevényszavak kapcsán említ meg azt az üdvözlendő eljárást, hogy a szótár írói arra is törekedtek, hogy a magyarból más nyelvekbe átkerült, nemzetközivé vált szavakra is felhívják a figyelmet. A szótár végi mutatóban ezeknek is szívesen olvastam volna a listáját (pl. *guba¹*, *gulyás*). Az eredet szerinti harmadik nagy csoport a C) belső keletkezésű szavak. Közöttük a legtöbb szó (a szóteremtéssel keletkezettek mellett) képzéssel és összetétellel jött létre. De számos egyéb szóalkotási módot is felsorol a szótár, az oda tartozó szavak listájának a megadásával. Például: képzőcserével, játékos szóalkotással, elvonással,

jelentéstepadással, szórövidüléssel stb. keletkezett szavak. Listát ad a tulajdonnévi, személynévi eredetű szavakról is.

Én négy, egymással többé-kevésbé összefüggő szóalkotási módot vizsgáltam meg kicsit közelebbről. Tapasztalataim megfogalmazásakor ehhez hozzáveszem a szakkifejezések lexikonában található definíciókat. Ez a négy szóalkotási mód, illetve szócsoport: 1. ragszilárdulás, 2. „szófajváltással keletkezett szavak”, 3. „szóhasadással keletkezett szavak” és a 4. „jelentésselkülönüléssel keletkezett szavak”. Ezekben a listákban csak címszavak szerepelnek, a szócikkekben belüli származékok nem. – A megszilárdult ragos alakok elemzéseiről szerintem általában helyesek, világosak. Csak akkor támad némi zavar az olvasóban, ha nem rag, hanem jel szilárdul meg a tövön, és így keletkezik az új szó (pl. *egyéb*; *enyém*, *tied*, *övé*, *mienk*, *tietek*; T/3. személyű nincs), főleg pedig akkor, ha a ragszilárdulással egy időben más változás, más szóalkotási mód is érvényesül, például összetétel. A szótár végi etimológiai listán a *hadilábon* a megszilárdult ragos alakok között szerepel, miközben összetétel. Ha a közvetlen előzményekből való keletkezési módot nézem, akkor helyes a szótárnak az a szócikken belüli megállapítása, hogy „a *hadi* jelző és a *láb* főnév -on helyhatározóragos alakjának összetételével keletkezett”. Tehát összetétellel és nem ragszilárdulással. Igaz, hogy az utótag előzménye ragos főnév, a *hadilábon* keletkezési módja akkor is az összetétel.

A szótár írói számára is nagyobb gondot okozhatott az általam kiválasztott négy keletkezési mód közül a szófajváltás, a szóhasadás és a jelentés-elkülönülés. Mivelhogy nem is lehet őket mindig szétválasztani, érthető, hogy a szótár végi listákon elég vegyesen szerepel egy-egy szó az egyik vagy másik keletkezési móddal létrejött szavak ábécérendjében. A szóhasadás ugyanis jelentés-elkülönüléssel jár. Ilyenkor elég esetleges, hogy melyik csoportba sorolják a kérdéses szót. (Vagy csak én nem látom ebben a rendszert.) A szakkifejezések között a szóhasadást így definiálja: „Olyan szóalkotási mód, amely során egy szó hangalakváltozataihoz különböző jelentések kapcsolódnak, így párhuzamos alak- és jelentésmegoszlás következik be”. A jelentés-elkülönülést pedig a szóhasadáshoz kötve határozza meg: „A szóhasadást kísérő folyamat, amikor egy szó alakváltozataihoz eltérő jelentések kapcsolódnak”. E két keletkezési mód lényegi közösségére a *nevel* ~ *növel* példa is utal; ez az ígépár mindkét definícióban megtalálható (1993, 1997). A két szó közül a *nevel* jelenik meg önálló címszóként (utalva a *nevelkedik*, *neveletlen* származékra), a *növel* pedig a *nő*¹ ige szócikkén belül található mint származék. Keletkezési módjáról (ti. hogy szóhasadás vagy jelentés-elkülönülés) nincs szó. – A *túl*, *távol* szópárról azt olvashatjuk a szócikkben, hogy szóhasadással különültek el, de hátul egyik sem található meg a szóhasadással keletkezett szavak között. A *túl* a „megszilárdult ragos alakok” között van (ami helyes, mert valóban ragszilárdulás történt), a *távol* viszont sehol. – Helyes eljárás, hogy az ilyen szóhasadásos szavakat külön címszóvá teszi, illetve úgy jár el, hogy az eredeti alak szócikkében szerepel az etimológia (pl. *jel*), a szóhasadást mint keletkezési módot pedig az ebből keletkezett *jegy*-nél nevezi meg.

Jó összhangban van a szófajváltással való szókeletkezés definíciója (1997) és a szócikkekben belüli eredetminősítés. Pl. *haza*² (határozószó) → *haza*¹ (főnév). Az ilyen szófajváltások esetében mindig megnevezi a kiinduló és az eredmény szófajt; röviden a változás jelentésbeli és szintaktikai hátterét is jelzi.

5. A szótár legnagyobb újdonsága a toldalékok etimológiájának bevétele a szótár megfelelő beütendő helyére. (Segédigékkel nem találkoztam.) Az olvasó öröme legfeljebb azzal lehetett volna fokozni, ha ezeknek a toldalékoknak a listáját is megtalálja a szótár végén. Igaz, hogy az első írásos előfordulás sorrendjét mutató listákban a maguk helyén a toldalékok is megtalálhatók, de a szótárolvasási vágyaknak nincs határuk. A poliszémia és a homonímia kérdése a toldalékokkal kapcsolatban is felmerül. A -d-ből például hat „címszó” („címtoldalék”) is felvesz a szótár. A homonimák egymástól való elhatárolásának kritériuma a grammatikai funkció és a szótó szófajának különbözősége: például gyakorító igeképző, törtszámnévképző; jó megoldásnak tartom, hogy elkülöníti egymástól az E/2. birtokos személyjelet (-d⁵) és a *veled*, *utánad*-féle (-d⁴) személyes névmások személyragját. Ezzel

tiszta képet teremt a korábbi (*neked*-féle *-d*) „jel vagy rag” elnevezéssel kapcsolatban. E két *-d* azonos eredetére is utal. Egynek veszi viszont – többféle funkciója ellenére – a *-d¹* főnévképzőt, ennek kicsinyítő-becéző funkciójától az *Árpád*-ig. Itt tehát a képző poliszémiájáról van szó. Helyes, hogy az *-m*, *-d⁵* (*kezem*, *kezéd*) birtokos személyjel eredetét az uráli korra teszi, de azért megemlíti a régebbi felfogást is: „mások szerint csak a magyar nyelv külön életében” alakult ki. Ez az ősmagyar keletkezési lehetőségre való utalás ma már elhagyható. – A *-ná/-né* feltételes módjel hangtani előzményében, a **-naĵ/-neĵ* toldalékban nem föl, hanem lefelé nyílik az *i* alatti görbe vonal.

6. Összegezve: a szótár áttekintése során azt láttam, hogy nemcsak az ún. művelt nagyközönség és a középiskolások számára hasznos, hanem a nyelvvel, nyelvészettel foglalkozó egyetemi hallgatók és szakemberek szélesebb köre számára is. Ha több információra kíváncsi az olvasó, senki sem gátolja abban, hogy nézzen jobban utána az őt érdeklő kérdésnek. Lehet szavakat, jelentéseket, etimológiai megjegyzéseket keresgélni, amelyek hiányoznak a szótárból, lehet más elképzelésünk a tárgyalt szavak eredetéről, a lényeg az, hogy egy jól használható egykötetes művet tartunk a kezünkben, melynek listái tálcán kínálják számunkra további elemzésre a szóanyagot. Olyan művet, amely – úttörő jelleggel – a magyar toldalékok keletkezésével is megismertet. Ennek a dicsérendő nagy vállalkozásnak feltétlenül örülnünk kell.

MÁTAI MÁRIA